

Tanácstalan végzősök a középiskolákban

Más lesz az egyetem

Csak egyetlen szakra lehet jelentkezni; a hároméves, főiskolai szintű alapképzés után csupán minden harmadik diák szerezhethet egyetemi diplomát. Ezekkel az alapinformációkkal, vagyis a 2006-tól megváltozó magyar felsőoktatási rendszer lényegével tízből kilenc végzős középiskolás nincs tisztában – derült ki a szegedi továbbtanulási börzén.

„A tudatlanság édes időszakát élik a végzős középiskolások” – összegezte a szegedi továbbtanulási börzén szerzett tapasztalatait *Kothencz Mihály*. A Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar tanulmányi osztályának vezetője szerint tízből kilenc érettségi előtt álló fiatal a korábbi struktúrában és szakok alapján gondolkodik, vagyis nem tudja, hogy alapjaiban változott meg a magyar felsőoktatás. Így aztán különösen rövidnek tűnik az az idő, ami február 15-éig, a továbbtanulási jelentkezési lapok beadásáig rendelkezésre áll ahhoz, hogy a diák jól döntsön jövőjéről.

Alapinformációnak számít, hogy a magyar felsőoktatás csatlakozott az úgynevezett bolognai folyamathoz. Ennek következménye, hogy jövőre csak a felsőfokú képzés első, hároméves szakaszára és egyetlen szakra lehet jelentkezni. E ciklus végén az alapszak követelményeinek teljesítője főiskolai végzettséget kap.

Az új alapszakok akkreditációjának végére októberben került pont. Akkor vált világossá vált, hogy például a szegedi bölcsészkar korábbi 30 szakjából 15-öt gyúrtak. Vagyis ott 2006 őszétől – többek között – anglisztika, germanisztika, keleti nyelvek és kultúrák, magyar, néprajz, ókori nyelvek és kultúrák, pszichológia, románisztika, szabad bölcsészet, szlavisztika, történelem alapszak létezik. Így aztán, aki mondjuk angol-kommunikációra akart jelentkezni, annak februárig döntenie kell, nála mi a fő irány. Úgy tudjuk, a mostani jelentkezéskor még lehetséges a legtöbb korábbi szakot magába szippantó romanisztikán és szlavisztikán belül megjelölni a szakirányt: vagyis mondjuk francia, olasz, vagy a másikon orosz, bolgár. Az is új tudnivaló, hogy a szabad bölcsészet ne-

vű szakra kell jelentkeznie mindenkinek, aki etikával, esztétikával, filozófiával, filmelmélettel és filmtörténettel, vallástudománnyal, kommunikáció és médiatudománnyal kíván foglalkozni.

A szegedi egyetemi képzés érdekessége, hogy több alapszak oktatásában több egyetemi kar is részt vesz. Így például az anyagmérnöki szakra járó diák a természettudományi, a tanárképző, és az élelmiszer-ipari kar; a nemzetközi tanulmányok szakos pedig a jogi és a tanárképző kar oktatóival találkozhat. Ugyanakkor a legtöbb szakon már a kreditgyűjtés idején gondolni kell a mester fokozatról. A képzés e második szakaszába jutásért nagy lesz a verseny, hiszen oda – a jelenlegi tervek szerint – csak minden harmadik alapszakot megszerzett diák juthat. Ám az állam által finanszírozott mesterképzés szakjainak részleteit elképzelni ma még lehetetlen, mert erről az egyetemeken jelenleg is tart a vita és az egyezkedés. Annait azért tudni, hogy aki tanár akar lenni, annak minimum tíz, de lehet, hogy tizenegy szemeszteres képzésre kell készülnie, s ha minden akadályt legyűr, akkor két szak elvégzéséről kap diplomát. De a tanárképzés egységesítésének részletei se tisztultak le még. A tervek közül megemlíthető, hogy több irányból, vagyis alapszakról is el lehet jutni egy-egy mesterképzési szakra. Az viszont tény, hogy egységes és osztatlan képzéssel egyetemi diploma már csak a különböző orvosi, a gyógyszerész, a jogász, az építész, továbbá némely művészeti ághoz tartozó szakon szerezhető.

Ú. I.

HONLAPOK ÉS NYÍLT NAPOK

A tájékoztatóhoz nem kell megvárni a december 15-én megjelenő úgynevezett kék könyvet. Az egyetemi honlapokon is érdemes kalandozni: például a szegedi bölcsészeti alapszakjainak képzési idejéről, a szakképzettség megnevezéséről, főbb tantárgycsoportjairól, a szakirányokról, a specializációs és a továbbtanulási lehetőségekről olvashatnak a www.arts.u-szeged.hu címen. Az SZTE-ről, a különböző karokról és szakokról pedig a november 24-én tartott összegyűjtött nyílt napon minden fontos kiderül.

Tóth Tamara és Cao Chun utazhat Brüsszelbe

Európai Parlamentet „játszának” a ságvárisok

Tóth Tamara és Cao Chun Hornok András tanár segítségével már elmélyedt az uniós kérdésekben

Fotó: Karnok Csaba

Felkészülnek, megkeresik a probléma okát és a legjobb megoldást. Vitatkoznak, érvelnek bizonyítják igazukat azok a középiskolások, akik részt vesznek az európai parlamenti modellben. Uniós diák képviselőket Szegeden a Ságvári gimnáziumban képeznek – szakkörökön. Magyarországon kilenc másik intézményben tartanak ilyen foglalkozásokat.

A szegedi Ságvári Endre gimnázium európai parlamenti modell (MEP) szakkörösei a diplomáciai pálya felé kacsingatnak: a tizenöt-húsz diák hetente egy alkalommal *Hornok András* magyar-olasz szakos tanár vezetésével meghatározott tematika szerint az Európai Unióval kapcsolatos kérdéseket tanulmányozza. Az egyetemi gyakorlat iskolán kívül győri, szentendrei, székesfehérvári, pécsi, szolnoki, miskolci és három budapesti középiskolában tartanak ilyen foglalkozásokat. A magukat „mepeseknek” nevező diákok minden olyan témát elővesznek, ami időszerű az Európai

Parlamentben is. Az angolul beszélő gyerekek délutánonként készülnek fel a nemzeti szintű bizottsági és plenáris ülésekre, amiket évente kétszer rendeznek meg. Legutóbb Győr fogadta a diák uniós képviselőket, ahol a középiskolások tíz bizottságban dolgoztak.

A bizottságoknak tíz tagja van és természetesen van egy elnök is. A tagok különböző országokat képviselnek és az uniós parlamenti szabályok alapján foglalkoznak a témával. Az ilyen szintű munkában a tanárok, a koordinátorok nem vesznek részt, csak a plenáris üléseket hallgathatják végig – mondja a külkereskedelmi pályára készülő tizenegyes *Tóth Tamara*, aki a polgári szabadságjogok bel- és igazságügyi bizottságának az elnöke volt. Foglalkoztak a munkaerő-elszívással, a munkanélküliség problémájával és a munkahelyteremtés lehetőségével. Tamara úgy véli: szigorúan betartatta a szabályokat, „Tisztelt elnök asszonyom!” szólították, de jobban szeretett volna vitatkozni képviselőtársaival. Ezt viszont elnökként nem tehette

meg. Annál inkább belemerülhetett az uniós vámkérdésekbe a gimnázium kínai állampolgárságú tanulója, Cao Chun, aki kilenc éve él hazánkban és szinte anyanyelvi szinten beszél magyarul.

Gazdasági jellegű bizottságban dolgoztam és szóltam fel. Csak az tudott igazán vitatkozni, akinek nemcsak a tudása volt meg, hanem beszélni, érvelni is megtanult a szakkörökben – jelenti ki a tizedikes lány, akit nagyon érdekel a diplomáciai karrier is.

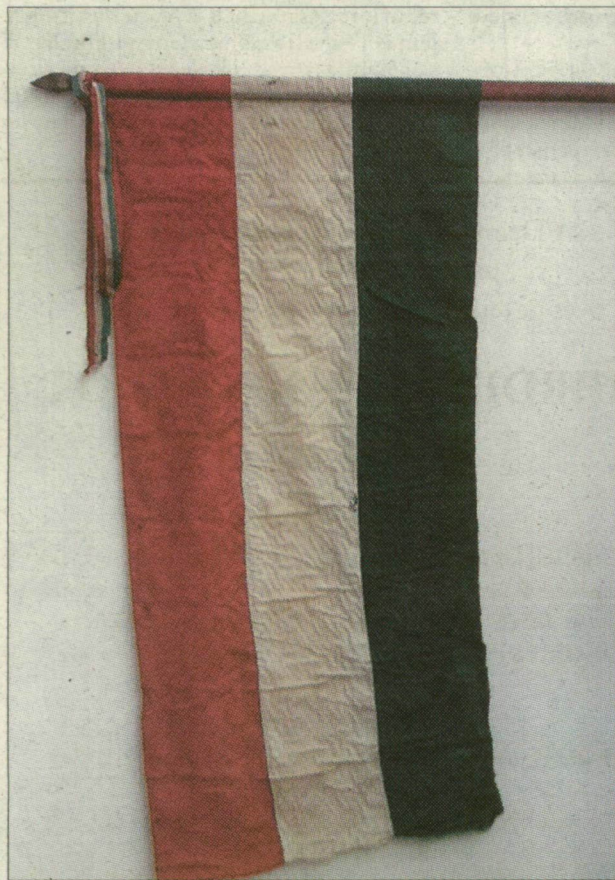
A két ságvári diák olyan jól végezte dolgát a győri nemzeti plenáris üléseken, hogy az uniós képviselő *Gurmai Zitától* – további tizenhét társukkal együtt – meghívást kaptak egy november végi brüsszeli látogatásra.

Nagy izgalommal készülnek, az út tapasztalatszerzésnek is kiváló lesz, hiszen szeretnének jól szerepelni az idén is a nemzeti üléseken. Céljuk, hogy kikerüljenek az interregionális, majd az európai diákparlamenti ülésekre, amelyeken országoként csak öten vehetnek részt.

CS. G. L.

Padlason rejtegették a történelmi trikolort

Hatvan évig betekerve várta a szabadságot a postás zászlaja

Trianon után került Szegedre Romániából az a magyar zászló, melyet tulajdonosa sokáig egy a padlason rejtegetett. A férfi várta, de nem érthette meg hazánk függetlenségét, a lobogót a napokban fia adta át a szegedi múzeumnak.

MUNKATÁRSUNKTÓL

Utoljára a második világháború idején lobogott a nemzetiszínű zászló, majd az orosz megszállás első napjaiban a gazdája, egy petőfitelapi postás házában padlásán rejtette el. Most, több mint hat évtized múltán a jelkép a szegedi Móra Ferenc Múzeumba került. A műtárgy gazdája a háborúban megfogadta, addig nem bontja ki a nemzeti szimbólumot, amíg az idegen csapatok el nem hagyják az ország területét. Az idős férfi 1967-ben elhunyt, így nem érthette meg Magyarország függetlenségét.

Noha az országból tizenöt esztendeje távozott az utolsó szovjet katona, a zászló továbbra is a padlason maradt. A fiú a napokban érez-

te úgy, hogy ideje teljesítenie apja végakarát. Mivel nem érzett elég lelkiért, hogy kibontsa a betekert darabot, a múzeum munkatársait kérte meg rá. *Katkóné Bagi Éva* restaurátortól megtudtuk, a megsárgult csomagolópapírban a jelkép és a ráfonódó nemzetiszínű szalag sértetlenül őrződött meg, mintha csak tegnap tettek volna bele. A zászló 1920 előtt készülhetett. Történetében annyi bizonyos, hogy amikor a trianoni döntés értelmében kiutasították Romániából az egykori lugosi postást, az MG monogrammal ellátott trikolort ott lobogott a vasúti kocsin, amely a szegedi állomásra hozta a kitelepített magyarokat.

A férfi talán megérezte, hogy ha ő nem is, de a gondosan becsomagolt zászló megérheti a szabadság eljövételét. A műtárgy jó állapotban van, nincs szükség restaurálásra. Egyelőre a szegedi közgyűjtemény raktárában őrzik, és várhatóan a közeljövőben az új szerzemények között mutatják be.

Ilosvai – Tázláron

Mostanában házhöz jönnek a témák. Nem az utcán hevernek, az ottaniakat agyontaposák az autók. Ez a mostani nem is házhöz jött, csak hozzám, a buszban. Anyóka szállt föl Vadkerten, nem talált magának jobbat, mellém ült. Elélek meg a férje, de ő meg se szólt.

Anyókat mondtam, pedig fiatalabb nálam. Hálálkodott, hogy leülhetett. Mondta is, de sokat járt erre gyalog.

– Ötven évvel ezelőtt?

– Annyi nincsen, csak tizenhárom.

Nagy műtét után volt, savót takarítottak ki naponta a sebből, de a busz csak eddig hozta.

Beteg úgy van a fülem, de azt kihallom, nem erről a vidékről való.

– Selymesilosváról. Tudja, hol van az?

– Még nem, de ahogy Kegedet ismerem, hamarosan megtudom. Ilosvai Selymes Péter azonban jó ismerősöm.

– Félig eltárlta. Ott született. Szilágyosmlyó mellett.

Hogyan keveredtek át kilencvenketőben? Agydagánata lett a gyereküknek, már ki is adták a kórházból, hogy ne a nyakukon haljon meg. Ideát az egyik pesti kórházban elvállalták, megműtötték, és még mindig él. Oda mutattam én is a koponyám bal csücskére. Magának is? – rémülődzik. A fiamé is a bal oldalon volt.

– Megvan még?

– Meg hát. Meg is nősült, fia is született. Tízéves, és nyolcvan kiló.

– Kicsit sok.

– Nagyon nagy étvágya van. Dagi-

nak csúfolják, de még nem veszi föl. Hat szendvicset is megeszik egyszerre. Majd ha a lányok is így emlegetik, talán kevesebbel is beéri.

– Az előbbi kérdésre még nincsen válasz. Úgy hangzott, messze-e kenyér nélkül?

– Ja? Csak ide, Tázláron.

– Tanulták az iskolában Ilosvai Selymes Pétert?

– Annyi eszük volt a tanítóknak, jól megtanították velünk. Még Ceausescu idejében is. Tudja, hogy Arany János az ő versét dolgozta bele a Toldiba?

És elkezdte mondani, amit róla tanult. Egyetemi feleletként megállta volna a helyét.

– Tizenháromszor feküdtem meg a műtőasztalt, de ezt még nem tudták kivenni belőlem.

Talán nem is akarták. Fékezett a busz Tázláron, férje szorgalmazta, szálljanak le azonnal, mert most meg Majsáról gyalogolhatnak visszafelé.

– Álljon meg már, és ne halmozza tovább az élvezeteket. Annyi jó betegség van a világon, ne a haragosokat válassza mindenáron. Vegyen példát rólam. Én már csak a nevetősekben utazom.

– Ezzel kellett volna kezdenünk. Eltanultam volna.

– Majd legközelebb.

Megint mondom, áldassék a jó tanító nevé Selymesilosván is, Szilágyosmlyó mellett. (Tanító volt Selymes Péter is.) Anyóka talán végig el tudná mondani a szentséges Toldit. Még bele se kezdetett.

H. D.